

■ Надвор'е

БАБІНА ЛЕТА?

Сіноптыкі абцягаюць

у нядзелю і панядзелак да плюс 12 °С

У гэтыя выхадныя чакаецца цёплае, пераважна без ападкаў надвор'е, паведамлілі ў Рэспубліканскім цэнтры па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння раніцай атмасферныя фронтны прыносяць дажджы на большую частку тэрыторыі краіны. Днём фронтны пакінуць Беларусь, але ў асобных раёнах яшчэ не абдызюцца без невялікіх дажджоў. Месцамі чакаецца туман. Тэмпература паветра ўдзень будзе ад плюс 4 да плюс 10 градусаў. У суботу і нядзелю надвор'е на тэрыторыі Беларусі абумовіць зона павышанага атмасфернага ціску, будзе цёпла, пераважна без ападкаў. У начныя і ранішнія гадзіны месцамі чакаецца туман, магчымы слабы галалёд. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 1 да плюс 5 градусаў. У суботу ўдзень будзе 4—10 цяпла, у нядзелю — ад плюс 6 да плюс 12 градусаў.

У панядзелак і аўторак наша краіна апынецца пад уплывам малаактыўнага атмасфернага фронту, які перамяшчаецца з боку Балтыйскага мора. У панядзелак у асобных раёнах, пераважна па захадзе краіны, пройдуць кароткачасовыя дажджы. Уначы і раніцай па ўсходзе Беларусі магчымы слабы туман. Тэмпература паветра ўначы складзе 1—6 цяпла, па ўсходзе пры праясненнях яна панізіцца да нуля — мінус 1 градуса. Удзень сонейка разагрэе паветра да плюс 6 — плюс 12 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by

■ На слыху

«ТАМ СТРАШНА І НЕБЯСПЕЧНА»...

У Магілёве распачата крымінальная справа ў адносінах да прадпрыемальніка, у недабудаваным доме якога пацярпелі дзеці.

У магілёўскай 45-й сярэдняй школе жалоба. Страшная трагедыя, якая здарылася 1 лістапада ў мікрараёне Спандарожнік, забрала жыццё аднаго вучня 4 «К» класа і яшчэ аднаго з надзвычай цяжкімі траўмамі прыкавала да бальнічнага ложка. Як мы ўжо пісалі, у сераду каля чатырох гадзін вечара ў мікрараёне Спандарожнік па вуліцы Загараднай шаша абрынулася перакрыццё пустуючага дома, дзе гулялі двое дзяцей 2007 і 2008 гадоў нараджэння. Адно з іх загінула, за жыццё аднаго з надзвычай змагаюцца ўрачы абласной дзіцячай бальніцы. Яны аднавілі сэрцабіццё, але на раніцу ўчарашняга дня хлопчык быў у неспрытомнасці.

— Стан яго вельмі цяжкі, без дынамікі, — паведамліў галоўны ўрач гэтай бальніцы Ігар КАСКО. — Ён у коме. Цяжкае прыгнечанне свядомасці, усе функцыі ар-

ганізма падтрымліваюцца медыцынскім шляхам. Медыкаменты трымаюць артэрыяльны ціск, прымушаюць біцца сэрца, апарат штучнай вентыляцыі лёгкіх дыхае замест яго — дзіця на поўным замяшчэнні функцый арганізма.

Медыкі пакуль не даюць ніякіх прагнозаў. Усю ноч побач з хлопчыкам былі яго бацькі і родныя.

Следчы камітэт па Магілёўскай вобласці працуе над расследаваннем гэтай трагічнай справы.

— Хлопчыкі, якія пацярпелі, прыйшлі ў госці да свайго сябра 2010 года нараджэння, — расказала афіцыйны прадстаўнік УСК па Магілёўскай вобласці Аксана САЛЯНЮК. — Калі дзеці сабраліся ісці, яны паклікалі хлопчыка з сабой пагуляць у закінутым доме. Але той адмовіўся, растлумачыўшы, што маці не дазваляе яму гэтага рабіць. Маўляў, дом недабудаваны, там страшна і небяспечна. Яго таварышы пайшлі, а хлопчык стаў назіраць за імі. Плігта перакрыцця абвалілася, калі малыя пералазілі цераз аконны праём. Малы адразу ж кінуўся да дарослых, каб палярэ-

дзіць аб няшчасці. Яны і патэлефанавалі ратавальнікам.

З дапамогай гідраўлічнага аварыйна-ратавальнага абсталявання супрацоўнікі МЧС дасталі з-пад пліты цэлы хлопчыкаў. Аднаму з іх ужо нічым нельга было дапамагчы, а другому першую дапамогу аказаў урач выратавальнай службы.

Следча-аператыўная група УСК, дзейнасць якой у дзень трагедыі каардынаваў старшыня УСК па Магілёўскай вобласці Андрэй Ліс, правяла агляд мясцовасці, быў задзейнічаны эксперт па будаўніцтве.

— У рамках крымінальнай справы будзе назначаны шэраг экспертызаў, у тым ліку будаўнічая, наконт стану дома, колькі часу ён у такім выглядзе знаходзіцца, — удакладняе Аксана Салянюк. — Затрыманы індывідуальны прадпрыемальнік, магіляўчанін 1970 года нараджэння, якому належыць даўгабуд. У адносінах да яго распачата крымінальная справа па артыкуле 144 — Прычыненне смерці па неасцярожнасці.

Нэллі ЗІГУЛЯ. zigulya@vziazda.by

ХЛОПЧЫК, ЯКІ ТАНОЎ, УЖО ДЫХАЕ САМ

Стан 9-гадовага хлопчыка, які 28 кастрычніка ледзве не патануў у сталіцы ў Свіслачы, але быў выратаваны 15-гадовым Віталем Цітовым, паляпшаецца. Пра гэта паведамліла кіраўніцтва другой гарадской дзіцячай клінічнай бальніцы Мінска, дзе знаходзіцца пацярпелы.

Дзіця знялі з апарата штучнай вентыляцыі лёгкіх, хлопчык сам дышае, сэрцабіццё ў яго ў парадку. Нагадаем, што адразу пасля здарэння відавочцы перадалі хлопчыка медыкам без дыхання

і сэрцабіцця. Брыгада хуткай медыцынскай дапамогі здолела запустыць сэрца дзіцяці, пасля яго падключылі да апарата штучнай вентыляцыі лёгкіх, пацыент знаходзіўся ў стане медыкаментознага сну. Стан хлопчыка пэўны час заставаўся стабільна цяжкі. Даваць нейкія прагнозы спецыялісты пакуль не спяшаюцца. Але робяць усё магчымае, што неабходна ў такіх сітуацыях.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

...Спецыяліст па доме ці яго кіраўнік?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Ён можа ліквідаваць дробныя непаладкі і паведаміць, што патрэбна зрабіць яшчэ, — растлумачыла Кацярына ГАРБАЧОВА, дырэктар установы дадатковай адукацыі дарослых «Дзяржаўны цэнтр павышэння кваліфікацыі кіруючых работнікаў і спецыялістаў «Жылкам»:

— Калі разглядаць паняцце «хаус-майстар» у тым выглядзе, у якім яно прыйшло да нас з Германіі, то гэты спецыяліст — майстар па доме. Аднак у нас гэта менавіта рабочы па комплексным абслугоўванні дамоў і будынкаў. За ім замацаваны шэраг дамоў, і яго зона адказнасці і пералік абавязкаў адлюстраваны ў тэхналагічнай карце, распрацаванай РУП «Інстытут «Белжылпраект» Мінжылкамгаса. Яго абавязак — менавіта сачыць за станам жылля, каб усё ў час замянялася і дасканала функцыянавала. У залежнасці ад года пабудовы дома, яго серыйнасці, ад таго, ці ўнесены будынак у чаргу на капрамонт, і залежыць спецыфіка яго работы.

Хаус-майстар можа памяняць лямпачку, але ніхто не патрабуе ад яго лаціць у электрашчыток, мяняць праводку ці выконваць іншыя складаныя работы па электрабяспецы: для гэтага ёсць спецыялісты профільныя. Калі пацёк кран, хаус-майстар можа спыніць цечу, але рамантаваць кран павінен сантэхнік. У задачу такога рабочага па доме ўваходзяць ачыстка даху і двара ад наледзі і снегу, умацаванне ганкаў, казыроў над уваходамі ў пад'езды, агароджаў балконаў і іншае. Ён таксама можа замяніць шкло ў пад'ездзе ці выканаць невялікую афарбоўку.

Адзін замест пяці

Сутнасць працы хаус-майстроў у Германіі ў тым, што гэты спецыяліст з'яўляецца правай рукой кіраўніка нерухомасцю (на іх дваіх прыходзіцца да 500 кватэр). Спажывуць няма патрэбы выходзіць на ўзровень кіраўніка, бо ён напрамую кантактуе з хаус-майстрам, расказаў Генадзь КАЛЕНАЎ, выканаўчы дырэктар Міжнароднай асацыяцыі менеджменту нерухомасці ў Беларусі (МАНМ), і растлумачыў, чаму нашы хаус-майстры не могуць працаваць на ўсё сто:

— Тое, што практыка існавання хаус-майстроў для звычайных спажывцоў у Беларусі запатрабаваная і карысная, разумеець на ўсіх узроўнях. Праўда, патэнцыял самой ідэі рэалізаваны ў Беларусі працэнтаў на 30, і гэта ўжо добра. Але ёсць магчымасці для ўдасканалення. Простыя арганізацыйныя мерамі, правільна карыстаючыся такім інструментам,

як хаус-майстар, можна дасягнуць значна большых вынікаў. Аднак гэтаму перашкаджаюць правільны, якія былі ўстаноўлены раней. Паводле нямецкіх стандартаў, хаус-майстар павінен выконваць вялікую колькасць работ. А згодна з нашымі законамі гэта ж мусяць рабіць 5—6 чалавек, і пры ўсім жаданні кіраўнікі дзяржарганізацый ЖКГ не могуць парушыць працоўны кодэкс і карыстацца патэнцыялам хаус-майстра ў поўнай меры.

Сапраўды, раней асобныя спецыялісты — маляры, цесляры, сантэхнікі, электрыкі, страхары — займаліся кожны сваёй справай. Цяпер такія дробныя работы выконвае адзін хаус-майстар.

— Хаус-майстар па вялікім рахунку не займаецца ліквідацыяй вынікаў аварый, яго задача хутчэй прафілактычная — не дапусціць узнікнення гэтых аварый. Калі ўсё ж нешта здарыцца, хаус-майстар павінен аператыўна адрэагаваць, аказаць першую кваліфікаваную дапамогу. Пры гэтым ніхто не выключае з сістэмы ЖКГ электрыкаў, сантэхнікаў, цесляроў і іншых спецыялістаў, што павінны мець спецыяльны допуск для правядзення работ. Калі спатрэбіцца, яны выканаюць сваю частку, — падкрэсліла Кацярына Гарбачова.

3 прафесійнай «корчак»

Дагэтуль хаус-майстраў рыхтавалі шляхам перападрыхтоўкі ўжо гатовых спецыялістаў, якія працавалі па пэўных рабочых спецыяльнасцях. За 2—3 месяцы яны атрымлівалі дадатковыя навыкі. З 2013 года такім чынам толькі ў Жылкам перападрыхтавана каля 1200 чалавек. У 2019 годзе ў Мінску адбудзецца першы выпуск спецыялістаў, якіх рыхтуюць па спецыяльнасці «рабочы па комплексным абслугоўванні і рамонт будынкаў».

— Гэта будзе комплексная прафесія рабочай спецыяльнасці, — падкрэсліла дырэктар установы дадатковай адукацыі. — Навучэнцы рыхтуюцца на ўзроўні прафесійна-тэхнічнай трохгадовай адукацыі пасля 9-га класа. Існуе прафесійна-тэхнічны стандарт, які датычыцца адпаведных устаноў адукацыі. На нас ён не распаўсюджваецца, хоць мы з улікам гэтага стандарту ў межах свайго навучальнага працэсу карыстаемся некаторымі нормама адносна фармулёвак і нормаў заканадаўства.

Генадзь Калёнаў упэўнены: адпаведную адукацыю, раз яе павінны набываць хаус-майстры, павінна мець і вышэйшае кіраўніцтва, каб лепш разумець, што патрабаваць ад комплекснага рабочага:

— Каб не наймаць спецыялізаваную арганізацыю і не плаціць вялікія грошы за выкананне работ, якія патрабуюць дакладнай спецыялізацыі, наймальнік у Германіі знаходзіць умелага чалавека без спецыяльнага навучання, гэта значыць хаус-майстра. Самога ж наймальніка, або кіраўніка нерухомасцю, рыхтуюць тры гады (прыкладна палова навучання — вучоба, палова — практыка). У нас усё наадварот: хаус-майстру патрэбна спецыяльная адукацыя, а яго кіраўніку такой не трэба. Гэта непаразуменне трэба ліквідаваць. Калі хаус-майстра вучаць у каледжы, то яго кіраўнік тым больш, незалежна ад таго, працуе ён у дзяржструктуры ці таварыстве ўласнікаў, па логіцы павінен атрымаць адпаведную адукацыю. Тады ён будзе дасканала разумець абавязкі хаус-майстра і зможа выкарыстоўваць яго з максімальнай карысцю для насельніцтва. Тады кіраўнік будзе падбіраць сабе такіх рабочых, якія будуць яго правай рукой і тварам арганізацыі.

5—10 хвілін у Германіі, 2—3 гадзіны — у нас

Столькі патрабуецца на ліквідацыю аварыйнай сітуацыі ў доме. Гэта адбываецца таму, што за мяжой хаус-майстар даступны кругласутачна і заўжды знаходзіцца на месцы, а айчынная «аварыйка» вымушана не толькі перапыніць праблему, але і адразу ліквідаваць яе. У выніку выезд на наступны тэрміновы аб'ект затрымаваецца ў сістэме адзін з асноўных недахопаў рэалізацыі гэтых працэсаў хаус-майстраў у нашай краіне, мяркуе Генадзь Калёнаў.

— Просты прыклад. Скажам, залівае кватэру. Наш чалавек звоніць у «аварыйку» ці службу 115. Каб прадукціць заліванне і нанясенне шкоды, трэба перакрыць шаравы кран і ліквідаваць прычыну аварыі. Другі крок — пазбаўленне ад самой праблемы, рамонт. У Германіі хаус-майстар у любы час сутак устае і ідзе перакрываць кран, тым самым спыняючы нанясенне шкоды маёмасці жыхароў. Раніцай прыязджае рамонтная брыгада і займаецца рамонтам. У Беларусі пасля званка ў службу 115 заяўка па электроннай пошце накіроўваецца ў аварыйную службу. Брыгада з 2—3 чалавек накіроўваецца да месца аварыі. Аднак на прыбыццё ёй іншы раз патрэбна 3—4 гадзіны, паколькі заявак шмат, а служба вымушана не толькі перакрыць ваду, але і адрамантаваць трубу, перш чым ехаць на наступнае здарэнне.

Паводле нямецкіх стандартаў, хаус-майстар павінен рабіць вялікую колькасць работ. А згодна з нашымі законамі гэта ж мусяць рабіць 5—6 чалавек.

Хай яго навучаць!

Ці можна спрасціць праблему — зрабіць беларускага хаус-майстра даступным у любы час меншымі сродкамі? Каб жыхары маглі, напрыклад, замест званка ў аварыйную службу тэлефанаваць свайму комплекснаму рабочому, каб ён тэрмінова «зняў» праблему? Вось што адказвае дырэктар МАНМ:

— Можна проста цяпер, абсалютна нічога не мяняючы ў заканадаўстве, надзяліць хаус-майстроў, якія дасканала, значна лепш, чым аварыйная служба, ведаюць свае дамы, абавязкамі ў выпадку аварыі (у тым ліку і ў нерабочы час) тэрмінова ліквідаваць саму прычыну праблемы, напрыклад перакрываць той жа кран пры заліванні. У Германіі ўвогуле не існуе журналаў для рэгістрацыі часу з'яўлення і сыходу з працы работнікаў, ніхто не вядзе ўліку рабочага часу: галоўнае — вынік. Калі хаус-майстар працаваў у нядзелю на довераным яму доме, то ў панядзелак ён спакойна едзе па сваіх справах, якімі меўся заняцца ў выхадны, але яго падмяняюць іншыя. Дзейнічае прынцып: калі чалавек эканоміць грошы жыхароў, тэрмінова перапыняючы прычыну псавання іх маёмасці падчас аварыі, то і яму трэба ствараць камфортныя ўмовы для працы, якія праяўляюцца ў некаторых адступленнях ад рабочага графіка. За 30 гадоў там ніхто не расчараваўся ў падобнай рабоце інстытута хаус-майстроў.

Але ж адзін спецыяліст не можа працаваць кругласутачна ўвесь год. Значыць, тады хаус-майстроў павінна быць як мінімум два, каб адпавядаць такому рэжыму?

— Калі хаус-майстар захварэў ці пайшоў у адпачынак, кіраўнік нерухомасцю павінен прадумваць магчымасць яго замены праз узаемадзеянне з іншымі майстрамі. Гэтаму кіраўніку таксама вучаць на адпаведных курсах, дзе 1,5 года — гэта тэорыя, і 1,5 — практыка. У выніку атрымліваецца спецыяліст, які ведае, што рабіць, і ўмее прымаць правільныя рашэнні, — растлумачыў Генадзь Калёнаў.

Ірына СІДАРОК. sidarok@vziazda.by